

Obsah

Úvod	11
1. Správní úřady vykonávající státní správu (veřejnou správu), jejich působnost.....	13
1.1 Orgány státní správy (veřejné správy)	13
1.2 Působnost obcí a krajů	14
1.3 Působnost ústředních orgánů státní správy (ministerstva, ústřední úřady)	16
1.3.1 Ministerstvo životního prostředí	16
1.3.2 Ministerstvo zemědělství.....	18
1.3.4 Ministerstvo průmyslu a obchodu	19
1.3.5 Ministerstvo pro místní rozvoj	19
1.3.6 Ministerstvo dopravy	20
1.3.7 Ministerstvo vnitra	20
1.3.8 Český báňský úřad	20
1.3.9 Státní úřad pro jadernou bezpečnost	20
1.3.10 Celní orgány	21
1.3.11 Státní energetická inspekce	21
1.4 Působnost České inspekce životního prostředí	21
2. Obecné povinnosti z hlediska ochrany životního prostředí (územní a stavební řízení, posuzování vlivů na životní prostředí)	25
2.1 Povinnosti ve výstavbě	25
2.2 Stavební úřady	25
2.3 Vydání územního rozhodnutí, stavebního povolení a kolaudačního rozhodnutí.....	26
2.4 Posuzování vlivů na životní prostředí.....	26
2.5 Státní podpora z hlediska ochrany životního prostředí	29
2.6 Systémy environmentálního managementu (EMS).....	30
3. Povinnosti z hlediska jednotlivých složek životního prostředí	34
3.1 Vodní hospodářství a ochrana vod.....	34
3.1.1 Základní povinnosti při nakládání s vodami	37
3.1.2 Povolení k nakládání s vodami.....	37
3.1.3 Povolení k některým činnostem	38
3.1.4 Stavební povolení k vodním dílům	39

3.1.5	Povolení k vypouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky do kanalizace.....	39
3.1.6	Souhlas vodoprávního úřadu.....	40
3.1.7	Vyjádření vodoprávního úřadu.....	40
3.1.8	Povinnosti pro potřeby vodní bilance.....	41
3.1.9	Ochranná pásma vodních zdrojů.....	41
3.1.10	Citlivé a zranitelné oblasti.....	42
3.1.11	Odpadní vody.....	43
3.1.12	Závadné látky.....	44
3.1.13	Havárie.....	45
3.1.14	Ochrana před povodněmi.....	46
3.1.15	Poplatky za odběr a vypouštění vod.....	48
3.1.16	Vodoprávní orgány.....	49
3.1.17	Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu (odběr a vypouštění vod).....	51
3.1.18	Vnitrozemská plavba.....	53
3.2	Ochrana ovzduší.....	57
3.2.1	Vybrané povinnosti právnických a fyzických osob.....	59
3.2.2	Kategorie a zařazování zdrojů znečišťování ovzduší.....	61
3.2.3	Přípustná úroveň znečišťování ovzduší, emisní limity.....	63
3.2.4	Přípustná úroveň znečištění ovzduší.....	64
3.2.5	Smogová situace.....	64
3.2.6	Zjišťování znečišťujících látek a pachových látek.....	65
3.2.7	Povinnosti provozovatelů zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů.....	66
3.2.8	Povinnosti provozovatelů malých stacionárních zdrojů znečišťování.....	67
3.2.9	Základní povinnosti provozovatelů, výrobců a dovozců mobilních zdrojů znečišťování.....	68
3.2.10	Autorizace.....	69
3.2.11	Stanoviska a povolení orgánů ochrany ovzduší.....	69
3.2.12	Spalování odpadu a odpadních olejů.....	71
3.2.13	Poplatky za znečišťování ovzduší.....	72
3.2.14	Ochrana ozonové vrstvy Země.....	74

3.2.15	Orgány ochrany ovzduší vykonávající správní činnosti na úseku ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země.....	75
3.3	Odpadové hospodářství.....	83
3.3.1	Zařazování odpadu podle Katalogu odpadů.....	85
3.3.2	Zařazování odpadu podle kategorií.....	85
3.3.3	Pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů.....	86
3.3.4	Předcházení vzniku odpadů, přednostní využívání odpadů.....	87
3.3.5	Obecné povinnosti.....	88
3.3.6	Balení a označování nebezpečných odpadů.....	88
3.3.7	Souhlas k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů.....	89
3.3.8	Odpadový hospodář.....	90
3.3.9	Povinnosti původců odpadů.....	90
3.3.10	Povinnosti a oprávnění obce a fyzických osob při nakládání s komunálním odpadem, poplatků za komunální odpad.....	92
3.3.11	Sběr a výkup odpadů.....	93
3.3.12	Využívání odpadů.....	95
3.3.13	Odstraňování odpadů.....	95
3.3.14	Zvláštní ustanovení pro skládkování odpadů.....	96
3.3.15	Zvláštní ustanovení pro spalování odpadů.....	97
3.3.16	Přeprava odpadů.....	98
3.3.17	Povinnosti při nakládání s vybranými výrobky, vybranými odpady a vybranými zařízeními (společná ustanovení).....	99
3.3.18	PCB.....	99
3.3.19	Odpadní oleje.....	101
3.3.20	Baterie a akumulátory.....	102
3.3.21	Kaly z čištění odpadních vod.....	103
3.3.22	Odpady z výroby oxidu titaničitého.....	105
3.3.23	Odpady z azbestu.....	105
3.3.24	Autovraky.....	106
3.3.25	Zpětný odběr některých výrobků.....	106

3.3.26	Evidence a ohlašování odpadů, zařízení k nakládání s odpady, shromažďovacích a sběrových míst, skladů odpadů a zařízení a látek s obsahem PCB	107
3.3.27	Evidence při přepravě nebezpečných odpadů	109
3.3.28	Plány odpadového hospodářství	110
3.3.29	Poplatek za uložení odpadů	111
3.3.30	Vývoz, dovoz a tranzit odpadů	112
3.3.31	Orgány veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství	113
3.4	Nakládání s chemickými látkami	122
3.4.1	Klasifikace chemických látek a přípravků	125
3.4.2	Balení nebezpečných látek a přípravků	126
3.4.3	Označování nebezpečných látek a přípravků	127
3.4.5	Skládování nebezpečných látek a přípravků	129
3.4.6	Obecné podmínky nakládání s nebezpečnými látkami a přípravky	129
3.4.7	Státní správa v oblasti registrace, oznamování, klasifikace a nakládání s nebezpečnými látkami a přípravky	130
3.5	Nakládání s obaly a odpady z obalů	134
3.5.1	Nejdůležitější povinnosti osob uvádějících obal na trh:	136
3.5.2	Správní úřady v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů:	137
3.6	Ochrana přírody	140
3.6.1	Ochrana systému ekologické stability krajiny	141
3.6.2	Ochrana významných krajinných prvků	142
3.6.3	Ochrana rostlin a živočichů	142
3.6.4	Ochrana dřevin a povolování jejich kácení	142
3.6.5	Ochrana a využití jeskyní	143
3.6.6	Ochrana paleontologických nálezů	143
3.6.7	Zvláště chráněná území (národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky)	144
3.6.8	Souhlas k některým činnostem ve zvláště chráněných územích	145

3.6.9	Ochrana zvláště chráněných druhů rostlin a zvláště chráněných druhů živočichů	145
3.6.10	Povinnosti investorů	145
3.6.11	Orgány a státní správa ochrany přírody	146
3.6.12	Stráž přírody	151
3.7	Ochrana zdraví	157
3.7.1	Činnosti epidemiologicky závažné	158
3.7.2	Hygienické požadavky na předměty běžného užívání	159
3.7.3	Hluk a vibrace	160
3.7.4	Neionizující záření	161
3.7.5	Ochrana zdraví při práci	162
3.7.6	Státní správa v ochraně veřejného zdraví	162
3.7.7	Další právní předpisy v oblasti ochrany zdraví	165
3.8	Ochrana půdního fondu	171
3.8.1	Ochrana zemědělského půdního fondu	171
3.8.1.1	Zásady ochrany zemědělského půdního fondu	172
3.8.1.2	Odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	172
3.8.1.3	Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	173
3.8.1.4	Orgány ochrany zemědělského půdního fondu	174
3.8.2	Lesní hospodářství (ochrana pozemků určených k plnění funkcí lesa)	176
3.8.2.1	Pozemky určené k plnění funkcí lesa	176
3.8.2.2	Kategorie lesů	177
3.8.2.3	Lesy pod vlivem imisí	177
3.8.2.4	Základní povinnosti při ochraně lesních a jiných pozemků (pozemky určené k plnění funkcí lesa) ..	178
3.8.2.5	Odnětí pozemků a omezení jejich využívání	178
3.8.2.6	Zákaz některých činností v lesích	179
3.8.2.7	Odborný lesní hospodář	179
3.8.2.8	Orgány státní správy lesů	180
3.9	Ochrana nerostného bohatství	185
3.10	Prevence závažných havárií	188
3.11	Integrovaná prevence znečištění	190
3.12	Nakládání s geneticky modifikovanými organismy	192
3.13	Využívání jaderné energie	195
3.14	Hospodaření s energií, energetické hospodářství	199

4. Odborné způsobilosti pro výkon některých činností v oblasti ochrany životního prostředí	205
4.1 Odborná způsobilost pro činnosti v životním prostředí – obecně	205
4.2 Odborná způsobilost pro činnosti ve vodním hospodářství ..	207
4.2.1 Odborná způsobilost pro měření jakosti odebrané povrchové nebo podzemní vody, rozbor koncentrace znečišťujících látek v odpadních vodách a kontrolu správnosti sledování a měření objemu vypouštěných vod podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů ..	207
4.2.2 Odborná způsobilost pro provozování vodovodu nebo kanalizace	208
4.3 Odborná způsobilost pro činnosti v ochraně ovzduší	208
4.3.1 Žádost o vydání osvědčení k měření emisí nebo imisí znečišťujících látek podle, stanovení pachového čísla a míry obtěžování obyvatelstva zápachem, stavových veličin plynů, koncentrace srovnávací látky a vlhkosti v plynu a k ověřování správnosti měření znečišťujících látek	209
4.3.2 Žádost o vydání osvědčení k měření účinnosti spalovacího zdroje a vypouštěných látek a ke kontrole spalinových cest	210
4.3.3 Žádost o vydání osvědčení k provozování spalovny odpadu, zařízení schváleného pro spalování odpadu nebo zvláště velkého spalovacího zdroje ..	211
4.3.4 Žádost o vydání osvědčení ke zpracování rozptylových studií a zpracování odborných posudků stanovených zákonem	212
4.4 Odborná způsobilost pro činnosti v odpadovém hospodářství	213
4.4.1 Hodnocení nebezpečných vlastností odpadů	213
4.4.2 Odpadový hospodář	215
4.5 Odborná způsobilost pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky	215
4.6 Odborná způsobilost v ochraně přírody	219
4.7 Odborná způsobilost pro činnosti v ochraně zdraví	220

4.7.1 Autorizace dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů	220
4.7.2 Speciální ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace	223
4.7.3 Odborný dohled nad využíváním a ochranou přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod	224
4.8 Odborná způsobilost pro činnosti v ochraně nerostného bohatství	225
4.9 Odborná způsobilost v územním plánování a stavebním řádu	229
4.10 Odborná způsobilost v lesní hospodářství	231
4.11 Odborná způsobilost v oblasti využívání jaderné energie	232
4.12 Odborná způsobilost v oblasti nakládáním s geneticky modifikovanými organismy nebo produkty	233
4.13 Odborná způsobilost v oblasti integrované prevence znečištění	234
4.14 Odborná způsobilost v oblasti hospodaření energií	235
5. Sankce, přestupky a trestné činy za porušování právních předpisů v ochraně životního prostředí	238
5.1 Sankce (pokuty)	238
5.1.1 Životní prostředí	238
5.1.2 Vodní hospodářství a ochrana vod	239
5.1.2.1 Pokuty podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách ...	239
5.1.2.2 Pokuty podle zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě	239
5.1.2.3 Pokuty podle zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu	240
5.1.3 Ochrana ovzduší	240
5.1.4 Odpadové hospodářství	242
5.1.5 Ochrana přírody	245
5.1.6 Ochrana zdraví	246
5.1.7 Ochrana zemědělského půdního fondu	246
5.1.8 Lesní hospodářství	247
5.1.9 Ochrana nerostného bohatství	249
5.1.10 Územní plánování a stavební řád	250
5.1.11 Integrovaná prevence znečištění	251
5.1.12 Pokuty dle zákona o obcích (z hlediska ochrany životního prostředí)	252

5.2	Přestupky	253
5.3	Trestné činy.....	254
6.	Harmonizace legislativy České republiky v životním prostředí s předpisy Evropské unie (EU).....	255
7.	Příklad konkrétního postupu při uvádění právních předpisů na ochranu životního prostředí do praxe.....	259
7.1	Vstupní podmínky:	259
7.2	Konkrétní postup vyplývající ze stavebního zákona a souvisejících předpisů	259
	Seznam příloh	262
	Použité podklady:.....	263